

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/71/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520010448
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1520010448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Danice Veselovskej, v trestnej veci obžalovaného W. Z., pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 161/2018 Z.z. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 1T/49/2020-269 z 30. júna 2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. februára 2022, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

W. Z., nar. XX. XX. XXXX v Z., bytom Z., G. XX,

podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava V, č.k. 2Pv 358/18/1105-47 z 10.08.2020, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 161/2018 Z.z., na skutkovom základe, že

dňa 03.11.2018 v čase od 20:40 h do 21:20 h v Bratislave v mestskej časti Petržalke na Einsteinovej ulici č. 18 na parkovacom mieste, vyhradenom pre fyzické osoby so zdravotným postihnutím, bola hliadkou PMJ v zložení npráp. W. N. a nstržm. Bc. S. N., vyzvaná vodička osobného motorového vozidla zn. KIA Sportage, S.: Z N. N., k preukázaniu totožnosti, dokladov potrebných k vedeniu a prevádzke motorového vozidla a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, nakoľko na tomto vyhradenom parkovacom mieste bolo odstavené osobné motorové vozidlo zn. KIA Sportage, S.: Z a vo vozidle sa nenachádzala žiadna fyzická osoba so zdravotným postihnutím, na čo v rámci kontroly vodičky vystúpil zo zadnej ľavej strany motorového vozidla, príslušníkom PZ predložil parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím č. XXXXXX, vydaný dňa 02.09.2013 na meno W. Z., ktorý v rámci parkovania motorového vozidla on umiestnil pod čelným sklom vozidla a súčasne aj v priebehu kontroly uviedol, že parkovací preukaz bol vystavený jeho otcovi a ide o kópiu originálu parkovacieho preukazu, ktorú on vyrobil a ktorá sa používala najmä na parkovanie motorového vozidla W. Z. v okolí miesta jeho trvalého bydliska. Následne, po poučení podľa § 34 ods. 1 a § 89 ods. 1 Tr.por., dobrovoľne vydal parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a v čase o 21:20 h bol obmedzený na osobnej slobode, nakoľko vydaný parkovací preukaz neobsahoval znaky originálu parkovacieho preukazu, okrem iného absentovali nalepená fotografia držiteľa parkovacieho preukazu, originál odtlačku so štátnym znakom a hologram. Následným kriminalisticko - technickým skúmaním, ktoré vykonalo odvetvie kriminalistického skúmania dokumentov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava, bolo zistené, že sporný parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím je falzifikát, ktorý bol vyhotovený reprografickou technikou pracujúcou na princípe striekanej tlače,

oslobodzuje,

pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/49/2020 z 30.06.2021 bol obžalovaný W. Z. uznaný vinným z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 161/2018 Z.z., na skutkovom základe opísanom v rozsudku.

Podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 56 ods. 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona mu bol uložený peňažný trest vo výške 500 € a pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, uložil mu súd náhradný trest vo výmere 2 (dva) mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný, ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, po porade s obhajcom, odvolanie, ktorého písomné dôvody boli súdu doručené dňa 20.08.2021 (čl. 280 - 294). Odvolanie v mene obžalovaného odôvodnil obhajca a primárne dal do pozornosti, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nespĺňa náležitosti ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Dodal, že kvalitne a dostatočne odôvodnené rozhodnutie je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie a nemožno akceptovať ak súd prvého stupňa sa len nekriticky stotožní s názorom prokuratúry bez toho, aby svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a ignoroval argumentáciu obhajobných tvrdení. Ohľadne napadnutého rozhodnutia zastáva názor, že myšlienkový postup súdu je nečitateľný a rozhodnutie je nepreskúmateľné a teda možno v tomto smere vzhliadnuť zásadné zlyhania prvostupňového súdu. Konštatoval, že nepostačuje len vypísať zoznam vykonaných dôkazov a vybrať obsah dôkazov vytrhnutých z kontextu bez uvedenia hlbších úvah súdu pri zdôvodnení výroku o vine.

V tomto smere uzavrel, že rozhodnutie ako také nie je logické, nepredstavuje celok v zmysle komplexného prístupu ku skúmanej veci a teda ide o arbitrárne hodnotenie dôkazov.

V ďalšom poukázal na zásadné pochybenie zo strany súdu prvého stupňa, ktorý v odôvodnení rozsudku uviedol, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, čo jednoznačne nie je pravdou, pretože obžalovaný určite neurobil vyhlásenie o vine, pretože vyhlásil, že je nevinný s tým, že žiaden falzifikát nepoužil pri úmyselnej forme zavinenia ako pravý.

Ku skutočnosti, že na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať, odvolateľ zdôraznil, že sa jedná o výsostné právo obžalovaného, ktoré využil a toto zväžil ako vhodný taktický postup v konaní pred súdom, a to z dôvodu, že dôkazné bremeno spočíva na obžalobe, z ktorého dôvodu, vzhľadom na odstup času od skutku, si určite pamätal menej.

Rozviedol výpovede svedkýň N. N. a E. M., ktoré boli vo vozidle spolu s obžalovaným a vypovedali k priebehu skutku a ktoré výpovede boli na hlavnom pojednávaní čítané a tieto zhodne potvrdili, že parkovací preukaz vystavený pre osobu ťažko zdravotne postihnutú (ŤZP) sa dostal do jeho dispozície po tom ako mu bol odovzdaný otcom a to bezprostredne po tom keď otca vyložil z auta pri vedľajšom (inom) vchode do obchodného centra, pričom odovzdaný preukaz bližšie neskúmal a na jeho základe využil parkovacie miesto vyhradené osobám ŤZP.

To, že preukaz mu bol pred zaparkovaním na vyhradené miesto odovzdaný otcom, ktorý bol v danom čase legitímnym držiteľom preukazu ŤZP, potvrdili práve menované svedkyne a tieto výpovede obhajoba považuje za jednoznačne kľúčové a potvrdzujúce obranu obžalovaného.

K uvedenému poukázal na úradne osvedčené vyhlásenie otca obžalovaného, W. Z. (ktorý je v súčasnosti už nebohý) a teda sám oprávnený držiteľ parkovacieho preukazu osoby ŤZP uviedol, že parkovací preukaz odovzdal obžalovanému a to predtým ako z auta pri bočnom vchode vystúpil, ktorý preukaz obžalovaný použil pri zaparkovaní vozidla na vyhradenom mieste.

Neskôr sa ukázalo, že otec podal obžalovanému kópiu parkovacieho preukazu osoby ŽPZ, čo obhajoba považuje za významné, pretože obžalovaný nebol oboznámený s tým, že otec mu odovzdal kópiu preukazu.

Vyjadril nesúhlas s konštatovaním súdu, že výpoveď obžalovaného a svedkýň, jemu blízkych osôb, možno označiť za „účelové, nepravdivé a doslova lživé“, čo vyvodil len z toho, že sa medzi nimi jedná o vzťah blízkych osôb a tento prístup súdu považuje za nekorektný, povrchný a tiež tendenčný a zaujatý v neprospech obžalovaného.

Odvolaťel v ďalšom zdôraznil výpovede svedkov Bc. S. N. a W. N. (príslušníkov PZ), ku ktorým akcentoval, že jak v prípravnom konaní tak aj na hlavnom pojednávaní, si svedkovia nič podstatné nepamätali a len odkazovali na obsah úradného záznamu, čo ale ako dôkazné bremeno nepostačuje, pretože podľa obhajoby relevanciu má len listinný dôkaz oproti výpovediam svedkov, ktorí sa k veci nevedeli vyjadriť, pretože si nepamätali.

K zvukovému záznamu, ktorý bol ako dôkaz na hlavnom pojednávaní vykonaný až po minimálne zvláštnom procesnom postupe prvostupňového súdu a v konečnom dôsledku, keď aj bol vykonaný (v zmätočnom procese), nebol vykonaný v celku, ale boli vykonané jednotlivé pasáže, ktoré boli vytrhnuté z kontextu.

Vytkol okresnému súdu, že len povrchno reagoval na argumenty obhajoby ohľadne zohľadnenia materiálneho korektívu a tiež sa nevysporiadal s námietkou vo vzťahu k nenaplneniu subjektívnej stránky trestného činu podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, k čomu uvádzal, že túto je nutné riadne preukázať a bez dôkazov nemožno tvrdiť, že obžalovaný kópiu parkovacieho preukazu používal úmyselne ako pravú.

V dôvodoch odvolania sa pomerne rozsiahle vyjadril k individualizácii trestu.

Záverom navrhol aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a aby vo veci rozhodol sám tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí, prípadne vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie za zistenia, že existuje dôvod na zastavenia trestného stíhania.

Predkladacou správou bola dňa 08.10.2021 uvedená trestná vec predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku.

Na verejnom zasadnutí obhajca v mene obžalovaného primárne dal do pozornosti, že jeho klient na hlavnom pojednávaní nikdy neurobil vyhlásenie o vine, naopak urobil vyhlásenie, že je nevinný a tiež, že napadnutý rozsudok vo svojom odôvodnení je nepreskúmateľným.

Záverečným návrhom predniesol: „vzhľadom na skutkovú situáciu navrhujem, aby odvolací súd vo veci rozhodol sám tak, že zruší napadnutý rozsudok a obžalovaného spod obžaloby oslobodí, pretože rozhodnutie je nezákonné a je postavené na procesnej vade. Alternatívne navrhujeme, aby bol rozsudok zrušený a vec vrátená prvostupňovému súdu s tým, aby boli uznané všetky skutočnosti, ktorými sme argumentovali, vrátane posúdenia veci z pohľadu § 10 ods. 2 Trestného zákona. K súdom prvého stupňa vyhodnoteným výsluchom svedkov príbuzných pána obžalovaného dávam do pozornosti Nález Ústavného súdu SR III US 276/2014 z 09.06.2015, ktorý odmietol spochybňovanie priamych svedkov len preto, že sú s obžalovaným v príbuzenskom pomere.“

Zástupkyňa krajskej prokuratúry navrhla postupovať podľa § 319 Trestného poriadku a odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný závarečným návrhom uviedol: „ja sa v celom rozsahu pripájam k prednesu svojho obhajcu ako aj k písomným dôvodom, myslím, že by som mal byť oslobodený, zdôrazňujem, že ešte v ten deň sa na miesto dostavil môj otec, ktorý policajtom všetko vysvetlil, ale bol odignorovaný. Zároveň doručil aj písomné vyjadrenie do spisu, v ktorom situáciu vysvetlil. Len chcem dodať, že ak sa človek stará o osobu ŽPZ tak prioritne sa snaží vyhovieť jej potrebám *a nestará sa o nejakú kartičku.“

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku: Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich

rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona

(1) Kto verejnú listinu, úradnú pečať, úradnú uzáveru, úradný znak, úradnú značku alebo ciachu falšuje, podstatne pozmení ich obsah v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo ich použije ako pravé, alebo si ich nechá vyhotoviť s úmyslom použiť ich ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 321 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Trestného poriadku

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku

(3) Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadnúc pritom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že odvolanie obžalovaného W. Z. je dôvodné.

Jednou zo základných zásad rekonštruovaného trestného konania je zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci, upravená v § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Na práve uvedenú základnú zásadu trestného konania nadväzuje základná zásada deklarovaná v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Náležité zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je veľmi úzko prepojená aj so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov (§ 2 ods. 1 Trestného poriadku), keďže práve náležité zistenie skutkového stavu veci je predpokladom jednak na to, že trestné stíhanie bolo vedené v súlade so zákonom, jednak na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Z predloženej trestnej veci odvolací súd konštatuje, že Okresnou prokuratúrou Bratislava V bola pod č. k. 2Pv 358/18/1105-47 dňa 10.08.2020 podaná obžaloba na obžalovaného W. Z., pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 161/2018 Z.z., na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie, a to výsluchom obžalovaného W. Z., výsluchom svedkov S. N., N. N. a W. N., prečítaním výpovedí svedkov z prípravného konania a to svedkyne N. N. a E. M., prehratím obrazového záznamu a oboznámením prepisu nahrávok komunikácie obžalovaného s príslušníkmi PZ a oboznámením ďalších listinných dôkazov a rozhodol napadnutým rozsudkom.

Odvolací súd preskúmajúc predložený spisový materiál konštatuje a to v zhode s konštatovaním obhajcu, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný, nakoľko nemožno konštatovať, že obsahuje odôvodnenie v súlade s § 168 Trestného poriadku a zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Ustanovenie § 168 Trestného poriadku upravuje náležitosti pre obsah rozsudku - odôvodnenie (§ 163 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku) a preto povinnosťou súdu prvého stupňa bolo stručne uviesť, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Výrok o vine samosudca okresného súdu odôvodnil (konkrétne k vykonaným dôkazom a skutkovým zisteniam vo vzťahu k všetkým trom obžalovaným len na 28 riadkoch) nasledovne: „Z tohto vykonaného dokazovania mal súd bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obž. M. Z. použil sfaľšovanú verejnú listinu, čo preukaz osoby zdravotne ťažko postihnutej (otec obžalovaného) rozhodne je, pretože je vydaný štátnym orgánom na to určeným zákonom a to Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a je opatrený úradnou pečiatkou so štátnym znakom. Tým obž. spáchal prečin falšovania pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr.zák.

Súd konania obž. hodnotil aj podľa zákonných podmienok ust. § 10 ods. 2 Tr.zák a rozhodne ho nepovažoval za „závažne nepatrné“. Naopak, táto trestná činnosť je najmä v piatom bratislavskom okrese veľmi rozšírená. Z okolností prípadu vyplýva, že obžalovaný predtým, ako zaparkoval na mieste vyhradenom pre osoby ZTP, svojho otca - ako osobu ZTP - z auta vysadil a ten odišiel domov. Preto ani keby preukaz osoby ZTP bol pravý, obž. nemal oprávnenie parkovať na takomto vyhradenom mieste, on si to však doslova „lajzol“ a ešte aj s falošným preukazom. Je to nehorázna neúcta k ľuďom ZTP i zákonom SR.“

Nemožno opomenúť, že minimálne zvláštnym sa javí odôvodnenie v druhom odstavci vyššie citovaného, a podľa názoru odvolacieho súdu jedná o úvahy neprofesionálne, nakoľko súd prvého stupňa opomína, že bolo vedené priestupkové konanie a jeho záver je zrejmý zo spisového materiálu, (pozri rozhodnutie čl. 177 zo dňa 10.01.2020).

V obdobných prípadoch vo veci konajúci senát striktnie postupuje tak, že rozhodnutia zruší pri konštatovaní ich nepreskúmateľnosti a vec vráti súd prvého stupňa s pokynom, aby bolo dôsledne naplnené ustanovenie § 168 ods. 1 Trestného poriadku.

V danom prejednávanom prípade však odvolací súd, okrem vyššie skonštatovaného, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, zistil aj ďalšie významné skutočnosti spočívajúce v procesných pochybeniach, ale najmä, že súd sa dôsledne a zodpovedne nevysporiadal so všetkými dôkazmi, tieto nesprávne vyhodnotil, v dôsledku čoho došlo k nesprávnemu výroku o vine, pretože obžalovaný mal byť spod obžaloby oslobodený, ako to urobil odvolací súd, pretože neboli naplnené všetky znaky žalovanej skutkovej podstaty, konkrétne subjektívna stránka, tj. že obžalovaný predložil falošnú verejnú listinu v úmysle použiť ju ako pravú. Z uvedeného dôvodu, keďže smeroval k úplne odlišnému záveru v otázke viny, zväžil, že nie je žiadúce vec vrátiť za účelom naplnenia ustanovenia § 168 Trestného poriadku, keďže prichádza do úvahy odlišné odôvodnenie, a keďže postupoval tak, že napadnuté rozhodnutie zrušil a obžalovaného spod obžaloby oslobodil, poskytol vo veci vlastné úvahy k oslobodzujúcemu výroku.

Podľa obžaloby je obžalovanému kladené za vinu, že dňa 03.11.2018, po tom ako bola vodička motorového vozidla zn. KIA Sportage vyzvaná na predloženie príslušných dokladov, vrátane dokladu na preukázanie oprávnenosti použitia parkovacieho preukazu ŽPZ, obžalovaný príslušníkom PZ predložil parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím č. XXXXXX vydaný na meno W. Z., ktorý preukaz bol umiestnený za čelným sklom auta a podľa obžaloby uviedol, že sa jedná o parkovací preukaz vystavený jeho otcovi a jedná sa o kópiu, ktorú vyrobil a využíval.

Obžalovaný W. Z. poprel spáchanie žalovaného skutku a na svoju obranu uviedol, že parkovací preukaz, teda jeho kópiu nevyrobil a ani ho nepoužil ako pravý. Uvedeného dňa viezol svojho otca - osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, a svedkyne N. N. a E. M. a maloleté dieťa, do Auparku a išli reklamovať televízor (čo bolo dôkazmi preukázané), ale otca, ktorý mal ťažkosti s chôdzou, vyložil pred iným vchodom do nákupného centra, pričom otec mu pri vystupovaní z auta odovzdal parkovací preukaz pre osobu ŤZP a s týmto zaparkoval na vyhradenom mieste. Po vyreklamovaní televízora sa telefonicky spojil s otcom, ktorý sa nachádzal v nákupnom centre, oznámil mu výsledok reklamácie a otec mu uviedol, že sa domov vráti taxíkom. Obžalovaný spolu s N. N., E. M. a maloletým dieťaťom, pri odchode z parkoviska, pričom auto už viedla N. N. s jeho súhlasom, boli kontrolovaní hliadkou PZ so zameraním sa na parkovanie na vyhradenom mieste a oprávnenosti použitia preukazu ŤZP osoby.

Rozhodne poprel, že by mal vedomosť, že sa jedná o kópiu legálne vydaného preukazu, ktorý mu odovzdal otec, on preukaz bližšie neskúmal a použil ho.

Verziu obžalovaného potvrdili svedkyne N. N. a E. M., ktoré zhodne vypovedali, že parkovací preukaz pri vystupovaní z auta otec obžalovanému odovzdal s tým aby ho pri parkovaní použil a vystúpil pri inom vchode, pretože mal problémy s chôdzou. N. N. priznala, že od nákupného centra odchádzala autom ona a to so súhlasom obžalovaného.

Otec obžalovaného vypočutý vo veci nebol, nakoľko v priebehu konania zomrel, ale poskytol písomné prehlásenie obsahovo sa zhodujúce s tvrdeniami obžalovaného.

Čo sa týka príslušníkov PZ, Bc. S. N. a W. N., títo si v prípravnom konaní (s odstupom 5, resp. 6 mesiacov od skutku) už bližšie úkon kontroly nepamätali a odkazovali na úradný záznam, ktorý spísali, pričom svedok Bc. S. N. pripustil, že nejaká komunikácia medzi nimi a obžalovaným prebehla a tiež si spomenul, že na miesto (k nákupnému centru) sa dostavil otec obžalovaného.

Na hlavnom pojednávaní si na bližšie okolnosti zákroku vo vzťahu k obžalovanému spomenúť nevedeli a odkazovali na záznam spísaný v prípravnom konaní.

V nadväznosti na uvedené boli úradné záznamy, na ktoré odkazovali svedkovia pri svojich výsluchoch oboznámené ako listinné dôkazy, ale k tomuto nesprávnemu procesnému postupu súdu prvého stupňa, krajský súd pripomína, že úradný záznam nie je dôkazom, ktorý by mohol byť vykonaný na hlavnom pojednávaní, respektíve, z ktorého by bolo možné vychádzať pri ustáľovaní skutkového stavu. Účelom úradných záznamov je popísať postup polície o tom, že mal byť alebo mohol byť spáchaný trestný čin, prípadne popísať postup polície pri realizovaní oprávnení podľa zákona o policajnom zbore, tj. ide o dokumentovanie operatívneho postupu polície pred začatím trestného stíhania. Úradný záznam vypracovaný príslušníkmi PZ teda nie je dôkazným prostriedkom použiteľným v trestnom stíhaní osoby, ktorého obsah by mohol byť dôkazom, ale ide len o záznam postupu polície, ktorý má, pre trestné stíhanie, len povahu informácie. Rovnako tak len povahu informácie (teda nie dôkazu) má aj zápisnica o podaní vysvetlenia. Uvedené právne závery vyplývajú aj z judikatúry (napríklad R 26/1989), ktorá konštatuje, že vysvetlenia osôb, úradné záznamy, či iné zápisy polície nemôžu slúžiť ako dôkaz v konaní pred súdom. Za dôkaz v trestnej veci môžu slúžiť len svedecké výpovede príslušníkov PZ, ktorí vykonávali operatívne šetrenie na mieste, respektíve služobný zákrok, prípadne svedecké výpovede osôb, ktoré poskytovali vysvetlenie do zápisnice o podanom vysvetlení (v rámci komparatívnej metódy výkladu práva možno primerane použiť aj judikatúru Najvyššieho súdu ČR R 45/1994 - I., ktorá už spomenutú judikatúru dopĺňa tak, že úradný záznam ako aj zápisnice o podaných vysvetleniach nie je možné na hlavnom pojednávaní prečítať ani ako listinný dôkaz). V tomto smere pochybil súd prvého stupňa, ktorý úradný záznam prečítal na hlavnom pojednávaní ako listinný dôkaz.

Ak by okresný súd skutočne zodpovedne vzal do úvahy, posúdil a vyhodnotil všetky vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní, nemohol by dospieť k záveru, ktorý v napadnutom rozsudku prijal.

Totíž podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona kto verejnú listinu, úradnú pečať, úradnú uzáveru, úradný znak, úradnú značku alebo ciachu falšuje, podstatne pozmení ich obsah v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo ich použije ako pravé, alebo si ich nechá vyhotoviť s úmyslom použiť ich ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Verejnou listinou sa v zmysle § 131 ods. 4 Trestného zákona na účely trestného zákona rozumie písomnosť vydaná na základe zákona štátnym orgánom alebo iným orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti, ktorá zakladá, mení alebo ruší práva alebo povinnosti alebo osvedčuje ich vznik, zmenu alebo zánik, alebo osvedčuje totožnosť osoby alebo veci, ich a stav vlastnosti alebo spôsobilosť alebo právom chránené záujmy.

Falšovaním verejnej listiny sa rozumie úplné vyhotovenie nepravdej listiny, ktorá má vyvolať dojem listiny vydananej príslušným orgánom predpísaným spôsobom. Je irelevantné, či obsah falšovanej listiny zodpovedá skutočnosti, teda že sú na nej uvedené pravdivé údaje. Falšovaná listina by mala byť spôsobilá oklamať, ale falzifikát nemusí byť dokonalý.

Použitím falšovanej alebo podstatne pozmenenej verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku, úradnej značky alebo ciachu ako pravých je ich použitie za rovnakým účelom, aký majú konkrétne pravé verejné listiny.

Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie. Pri falšovaní, podstatnom pozmenení obsahu sa vyžaduje, aby mal páchatel úmysel použiť ich ako pravé. Teda, aby páchatel v čase, keď falšuje, podstatne pozmeňuje obsah alebo si nechá vyhotoviť verejnú listinu, úradnú pečať, úradnú uzáveru, úradný znak, úradnú značku alebo ciachu, konal s cieľom, aby ich bolo možné použiť ako pravé.

Použitie sfalšovanej alebo pozmenenej verejnej listiny ako pravé, je jej použitie k rovnakému účelu k akému slúži konkrétne pravá verejná listina. Páchatel musí vedieť, že ide o listinu sfalšovanú a teda zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu namietal nepreukázanie subjektívnej stránky žalovaného trestného činu, pričom zdôrazňuje zákonný znak skutkovej podstaty tohto trestného činu, tj. použitie verejnej listiny s úmyslom aby bola použitá ako pravá. Tento znak predpokladá, že páchatel v okamihu keď takúto listinu použije k rovnakému účelu, k akému slúži konkrétna pravá verejná listina, je si vedomý, že sa jedná o listinu sfalšovanú, resp. nejak zmenenú.

Odvolací súd námietku obhajoby ohľadne absencie subjektívnej stránky konania obžalovaného, posúdil a vyhodnotil ako oprávnenú, pretože neboli dôkazmi vykonanými pred súdom preukázané (bez dôvodných pochybností), že obžalovaný W. Z., už v čase keď mu preukaz ŤZP, ktorý bol vystavený a to oprávnené jeho otcovi - W. Z., mu preukaz pri vystupovaní z vozidla odovzdal, aby ho pri parkovaní použil na mieste vyhradenom pre osoby so ŤZP (ktorým otec obžalovaného rozhodne bol), mal vedomosť, že sa jedná o kópiu preukazu a tento použil ako listinu pravú. Teda nebolo preukázané, že obžalovaný v danom momente, pri parkovaní s vozidlom na vyhradenom mieste pre osoby ŤZP, vedel, že otec mu odovzdal kópiu preukazu a teda, že túto kópiu používa ako preukaz pravý.

Podľa znaleckého posudku sa jednalo o falzifikát parkovacieho preukazu vyhotovený reprografickou technikou pracujúcou na princípe striekanej tlače a podľa fotodokumentácie obsiahnutej v posudku bol preukaz spôsobilý oklamať.

Vyššie rozobraté bolo dôvodom na oslobodenie obžalovaného postupom podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku, tj., že skutok nie je trestným činom, i keď sa skutkový dej, ktorý tvorí základ obžaloby, skutočne udial, tento však nenapĺňa subjektívne znaky nielen žalovanej ale ani žiadnej skutkovej podstaty trestného činu.

V konkrétnej posudzovanej trestnej veci odvolací súd konštatuje, že na základe výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané na pojednávaní možno ustáliť jednoznačný záver, že žalovaný skutok nie je trestný čin, nakoľko absentuje preukázanie objektívnej a subjektívnej stránky trestného činu.

Zo zásady prezumpcie nevinu zakotvenej v § 2 ods. 4 Trestného poriadku vyplýva, že nedokázaná viny má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevinu, a teda obvinený nie je povinný svoju nevinu dokazovať. Ak po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti, ktorá je dôležitá pre posúdenie zavinenia obvineného, nemožno rozhodnúť v jeho neprospech. To platí aj v prípadoch, v ktorých pri objasňovaní veci došlo k nedostatkom, ktoré sa už

odstrániť nedajú, hoci pri správnom postupe by mohli byť zistené okolnosti svedčiace v neprospech obžalovaného.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pretože dospel k záveru, že skutok uvedený v obžalobe nie je trestným činom a preto obžalovaného W. Z. spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.